

نکات آموزشی در تدریس مفاهیم قرآن جلد سوم

- ✓ در تمارینی که باید عبارت عربی ترجمه‌ی داده شده را بیابند تمام آیات را ترجمه کنند.
- ✓ در تمارینی که دانش آموزان باید با عبارت قرآنی پاسخ دهند ، ابتدا از حفظ پاسخ دهند سپس آیه را در درس پیدا کرده و یادداشت کنند .

جلد سوم درس ۱

صفحه	مورد	توضیح
۶	پاراگراف دوم	در مورد گذشت زمان و عدم کاهش اعتبار قرآن مثال‌هایی زده شود مثلاً مشارق و مغارب که قرآن می‌فرماید یعنی زمین گرد است و مسطح نیست. یا مثال گوشت خوک
۶	پاراگراف سوم	شفا: فقط برای مومنین است.
۷	۵	تفاوت (للعالمین نذیرا) با صفحه‌ی ۸ آیه‌ی ۷ (بشری للمسلمین)
۹	۱	أحد: به معنای یگانه نیز می‌باشد. - داستان امیرالمؤمنین ۷ و حضرت زینب ۳
۱۰	۳	فرق (انزَل) و (تنزِيل) با مثال ص ۱۵ آیه‌ی ۶
۱۰	۱۰	بردن لغت نامه به کلاس، (شهر) به معنای (دانشمند) نیز می‌باشد. با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی (أَنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنِ عَشَرَ شَهْرًا) اشاره به این نکته که در اینجا (ان) به معنای (قطعاً) پس اگر ماه ۱۳ تا بشود اشکال دارد. اگر این مطلب برای دانش آموزان سنگین بود در صفحه ۱۲۲ یا صفحه ۱۰۹ گفته شود.
۱۱		اهمیت اعراب کلمات منتظر و منتظر. در کنار کلمه‌ی معلّم کلمه معلّم نیز اضافه شود.
۱۲		بچه‌ها کلمات را تجزیه (شکستن کلمه) کنند.
۱۵	۶	باران (نازل) می‌شود ولی سیل چون به یکباره است (انزَل) می‌باشد.
۱۶	۱۰	در ترجمه‌ی عبارت الف کلمه‌ی (انسان) غلط بوده و باید از (مخلوق) استفاده شود. مثال: من و شما ماشین داریم ولی مال شما بنز و مال من پراید است.
۱۸	۱۸	به جای ترجمه‌ی پاداشش، (جزای او) یا (جواب عمل او) نوشته شود.
۱۸	۱۹	و این کتابی است مبارک که آن را (یک باره) نازل کردیم. (یک باره) اضافه شود.

جلد سوم درس ۲

صفحه	مورد	توضیح
۲۱	پاراگراف اول	بعد از موقّیّت در امتحانات الهی (بِکلمات)، مقام امامت خاصه به ایشان داده شد.
۲۹	قاعده	بسم الله الرحمن (همیشه بخشنده) الرحیم (همیشه مهربان بر مؤمنان) تفاوت الرحمن (رحمت عام خداوند) با الرحیم (رحمت خاص برای مومنین)

جلد سوم درس ۳

صفحه	مورد	توضیح
۳۶	عنوان درس	طبق آیهی (لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا) آیه ۶۳ سوره نور ، پیامبر را با نام کوچک صدا نزنیم بلکه با القاب و احترام.
۳۶	پاراگراف اول	تفاوت انبیا حَقّه با حَقّه
۳۸	۲	(تَبَارَكَ) باب تفاعل است و معنای آن مطاوعه ، دادن و گرفتن است. مبارک است کسی که تمام هستی در دست اوست - فرق مُلک مِلک مَلک مِلک
۳۸	۳	ما کان: اجازه ندارد - مقایسه این آیه با آیاتی که در مورد مقامات پیامبر ۹ است.
۳۸	۵	کذبوا بالكتاب: کتاب وسیله ای شد برای دروغ گفتن آنها - دروغ گفتند به وسیله‌ی این کتاب و آنچه را که ما پیامبرانمان را به خاطر آن فرستادیم فسوف يعلمون: قطعاً به زودی خواهند دانست.
۳۹	۶	اصحاب: (مفرد صاحب) به معنی هم‌نشین
۳۹	۷	کالمفسدین فی الارض: مضاف و مضاف الیه است این گونه معنا شود: مثل مفسدین در زمین - دَقّت شود این گونه معنی نشود: مثل مفسدین ، در زمین
۳۹	۸	بیع: فروش
۴۰	۹	اسم (یا محمد) را تصغیر می کردند و (یَمَحَد) می گفتند و این بی ادبی بود.
۴۱	۵	بیع به معنای خرید نیست. به معنای فروش است.
۴۲	۲	ید: مجازاً به معنای قدرت است.
۴۳		اکثر صیغه‌های مبالغه قیاسی است یعنی وزن دارد بر وزن فَعَال و فَعُول
۴۹		مبتدا و فاعل مرفوعند (از نظر بلاغت عربی). رَفَع است (بالا) ، برایشان مهم است.

۴۹	۱۹	(تلك) به معنی (این) نمی باشد.
۴۹	۲۰	ترجمه اصلاح شود و کلمه‌ی (قطعاً) اضافه شود.

جلد سوم درس ۴

صفحه	مورد	توضیح
۵۲		هر بیت این شعر را یکی از بچه‌ها بخواند.
۵۲	بیت ۹	داستان فردی که نزد امیرالمومنین ^۷ آمد و سوال کرد حیوانات چه صدایی در می آورند، بعد ما حال نماز خواندن نداریم. حتماً بدن آدم کافر تسبیح خدا می کند.
۵۲	بیت ۱۲	داستان معاویه ملعون آیه ۵۸ سوره یونس فضل: امیرالمومنین ^۷ . رحمت: صدیقه‌ی طاهره ^۸
۵۳	۱	در ابتدای ۲۹ سوره‌ی قرآن، یک یا تعدادی از ۱۴ حروف مقطعه آمده است. این ۱۴ حرف را اگر در کنار هم قرار دهیم می شود (صِرَاطُ عَلٰی حَقُّ نُمْسِکَه)
۵۳	۴	اختلاف: (رفت و آمد) (پشت سر هم آمدن)
۵۴	۶	تلك: بحث دوری و نزدیکی نیست بحث مقام و جایگاه است.
۵۴	۷	فبای حدیث: (به کدامین سخن) - یومنون: (می گروند)
۵۵	۳	حدیث: (حرف تازه)، وقتی تصادف می شود عرب‌ها می گویند (حادث)
۵۶	۷	اصلاح شود: (نتلوا) - الف باید گذاشته شود.
۵۶	۱۱	كانوا یعملون: ماضی استمراری است. به صورت عادت می شود.
۶۰	۹	به ترجمه (واو) اضافه شود.
۶۱	۱۷	در ترجمه (واو) کم دارد و اضافه شود.
۶۲	۲۰-۱۸	در ترجمه (واو) کم دارد و اضافه شود.

جلد سوم درس ۵

صفحه	مورد	توضیح
۶۵	۱	تذکر به (ال) الساعة. در ص ۷۱ تمرین اول هم الساعة آمده. تذکر اینکه (ساعة) با (الساعة) فرق دارند. یکی به معنای (قیامت) و دیگری فقط یک اسم است. برای تحقیق هم مناسب است.

۶۷	۷	علم قیامت اختصاصی خداوند است. مختص خداست.
۶۹	۴	تفاوت بین دو فعل. کان یرجوا دارای استمرار است.

جلد سوم درس ۶

صفحه	مورد	توضیح
۷۷	۱	تذکر به کثرت ذکر داشتن. در شماره ۱۰ هم آمده که نعمات را ذکر کنید. مثلاً یکی از مصادیق ذکر ائمه: هستند و یا (نعمت ولایت). اشاره به آیهی آخر سورهی تکوین و داستان امام صادق ^ع با ابوحنیفه.
۷۷	۴	کلمه‌ی فقر باید ترجمه و توضیح داده شود. فقر همه مخلوقات نسبت به خدا. در صفحه‌ی ۸۰ جزوه‌ی ۱ گفته شد که: انواع فقر: فقر علمی و مادی. مثال قرآن در مورد دریا و غرق شدن است. مثال واقعی جاده و برف و تصادف است که خدا حفظ می‌کند. مثلاً فرد کر و کور و لال، ابزار رفع حاجت را ندارد اما در درونش چیزی هست که به او می‌گوید احتیاجاتی دارد. از این طریق می‌شود به توحید فطری هم تذکر داد. یعنی بدون توجه به آیات الهی. با تذکر به همین نیاز درونی انسان، یادآوری مسئله توحید هم می‌شود.
۸۱	قاعده	معنای مکسر از لحاظ لغوی و اصطلاحی معلوم شود. مثلاً چیزی را می‌شکنیم و چند چیز دیگر به آن اضافه می‌کنیم. وقتی کلمه شکسته می‌شود، شکلش در ابواب مختلف تغییر می‌کند و تبدیل به جمع می‌شود. تذکر اینکه جمع مکسر یک دستور زبان سماعی (شنیدنی) است. در اثر تکرار بیان و شنیدن، در ذهن ماندگار می‌شود.
۸۷	۷	در ترجمه‌ها حرف (و) جا افتاده است. حتماً اضافه بشود.
۸۸	۱۱ و بعد از آن	در هر دو گزینه الف و ب باید مفرد معلوم شود. بچه‌ها فقط دنبال وزن کلمات نباشند.

جلد سوم درس ۷

صفحه	مورد	توضیح
۹۳	۱	عزّت در برابر ذلّت است و هر دو در دست خداست. در آیه ی ۸ سوره ی منافقون هم آمده که عزّت برای خدا و رسول و مؤمنان است. در این مورد شأن نزول آیه بیان شود. اینکه عبدالله ابی گفت وقتی برگردیم مدینه پیامبر(ذلیل) را بیرون می کنیم و...
۹۵	۹	ای کسانی که ایمان آورده اید ایمان بیاورید. یعنی اینها که ادعای ایمان کرده اند فاقد ایمان هستند که اینچنین خطاب شده اند. ۱ - دقّت در خواندن این کلمه ۲ - اهمّیت اِعراب که با یک کسره معنا <u>تغییر</u> می کند. ۳ - (ایمان) تحقیق داده شود.
۹۷	۴	معنای کلماتی با شکل یکسان در ابواب مختلف، متفاوت است. (کذّبت) تاکید بیشتری دارد.
۹۸	قاعده	توضیح واژه مصدر. کلمه ای که در باب مصدر قرار میگیرد معنای جامعی دارد. یعنی معنای تمام ابوابی که کلمه در آن صرف می شود را دارد. مثلاً (عَلِمَ) مصدر است به معنای دانستن. کلمات عالم و علامه و علوم و.... همه از دانش و دانستن می آیند و بر آن دلالت دارند. مثال درخت و قلمه زدن که اصل و ریشه یکی است ولی شاخه های متفاوت دارد. تفاوت مصدر با فعل، این است که در مصدر اشاره به زمان نمی شود ولی فعل زمان مشخصی دارد.
۱۰۶	تمرین ششم	حتما در کلاس و از روی قرآن نوشته شود.

جلد سوم درس ۸

صفحه	مورد	توضیح
۱۰۹	۶	شهر به معنی: ماه و دانشمند
۱۱۳	۳۱	أَنْتِ: جَعَلَ خَلِيفَهُ فَقَطْ وَ فَقَطْ تَوْسَطِ خَدَّاسْت.
۱۱۶		در کلاس در حضور مربی حل شود.
۱۱۸	۹	أُولَى: صِفَت تَفْضِيلِی اَسْت وَ بَه مَعْنِی: بَرْتَر ، صَاحِب اِخْتِیَارْتَر
۱۱۹	۱۳	برای ولی خدا بودن باید تقوا داشت

جلد سوم فهرست الفبایی

دانش آموزان روش پیدا کردن لغت را یاد بگیرند